

Berättigande och metodval vid radiologisk diagnostik med stråldos

Svensk Förening för Radiofysik

Svensk Förening för Bild- och Funktions Medicin

Tisdag 13.30-15.00 - K3/K4

Berättigande och metodval vid radiologisk diagnostik med stråldos

Sven Richter, Enheten för medicinsk bestrålning och dosimetri

- SSM:s syn på berättigandebedömning

Bengt Isberg, Läkarhuset Odenplan, Praktikertjänst

- Sammanfattning SSM Rapport DT-MRT-UL. Remisskvalitet, berättigande, metodval. Viktigaste utfall.

- Berättigande och riktlinjer för bildiagnostik Fallbeskrivningar – hänvisning till riktlinjer. Interaktion med deltagare

Anders Sundin, Radiologi KI Solna

Strål
säkerhets
myndigheten

Swedish Radiation Safety Authority

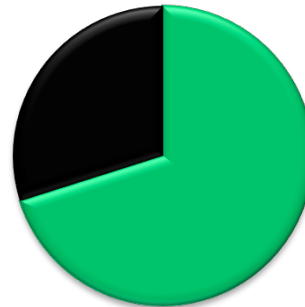
Berättigande och metodval vid diagnostik

Röntgenveckan Uppsala 2013

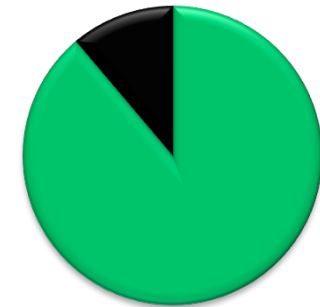
DT

MRI

UL

5 § SSMFS2008:35

Varje bestrålning ska på **förhand** ha bedömts vara berättigad med hänsyn till syftet med bestrålningen och den **bestrålades individuella förutsättningar**.

En bestrålning kan vara berättigad i ett enskilt fall, även om den inte är allmänt berättigad.

Berättigandebedömning i tre nivåer

1. Är det motiverat att använda strålning i vården?
2. Finns det någon metod som kan svara på en viss klinisk frågeställning?
3. Kommer metoden att fungera på den aktuella patienten?

Nivå 1

Berättigandebedömning görs av SSM vid tillståndsprovning.

Nivå 2 – finns undersökningsmetod?

- ➔ Vem kan utveckla och optimera undersökningsmetoder?
- ➔ Vem känner metodernas svagheter och styrkor?
- ➔ Vem kan jämföra nya metoder med gamla?
- ➔ Vem vet vilka stråldoser som olika undersökningar ger
- ➔ Vem kan beakta resursbehov när ny utrustning ska köpas?

Vad måste radiologer göra?

- Samarbeta regionalt och nationellt med riktlinjer
- Kommunicera mera. Informera remittenter om:
 - Remisskriterier
 - Nya metoder
 - Ny utrustning
 - Stråldoser
- Visa att radiologer är Sveriges specialister på radiologi och att
- även radiologer vill patientens bästa.

11 § SSMFS 2008:35

- Radiologisk ledningsfunktion ska se till att bedömning av berättigande utförs
- Radiologisk ledningsfunktion och sjukhusfysiker ska aktivt påverka och optimera arbetsmetoderna.

Nivå 3 – den enskilda undersökningen

Berättigandebedömning ska göras av den som beslutar om den enskilda bestrålningen.

Delat ansvar

De remitterande läkaren ska

-skriva en komplett remiss

som ger förutsättningar för radiologen att

-bedöma vilken undersökningen som är mest lämplig
och

-hur man ska optimera undersökningen med hänsyn
till patient, frågeställning och utrustning.

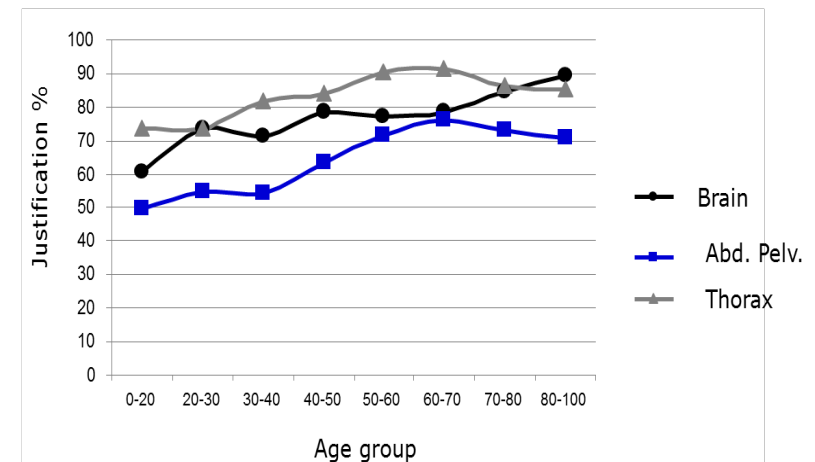

Berättigandebedömning och optimering

Ska göras även för personal, anhöriga samt för stödjande och hjälpande.

SSI gjorde 2006 en studie av berättigande för DT i Sverige

- Läkargrupp bedömde att var femte (20%) datortomografiundersökning gjordes i onödan.
- Få barn och unga i studien; indikation på dåligt resultat.
- God remisskvalitet
- SSM rapport 2009:03

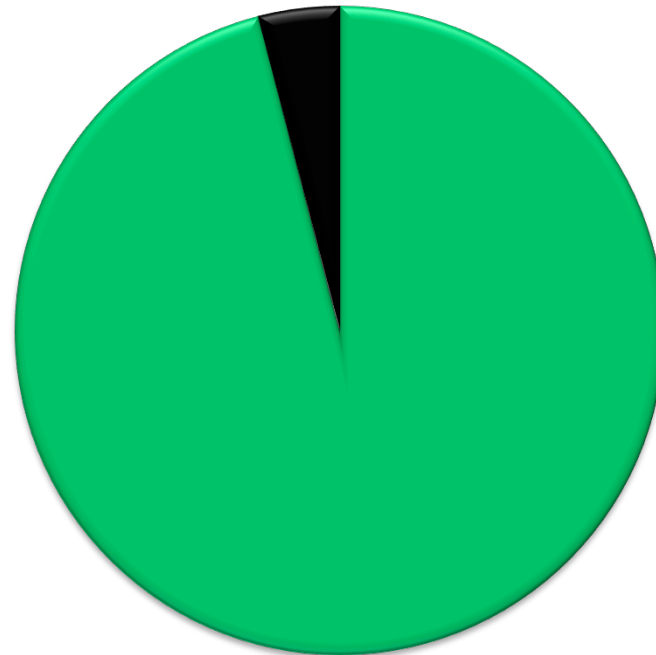
2012

Remisser till alla för alla barnundersökningar med DT, MRI och UL som genomfördes i Sverige under en 14 dagars period på sjukhus med DT.

- 18 erfarna barnradiologer granskade remisser parvis
- 102 enheter
- ons. 2011-03-23 t.o.m. tis. 2011-04-05
- 3149 remisser
 - DT 653,
 - MRT 663 och
 - UL 1832 och
 - en konventionell röntgenundersökning.

Remisskvalitet 2012

Var radiologerna överens?

Dvs finns consensus om vilken undersökning som är bäst lämpad för en viss frågeställning?

Undersökningar av barn och unga

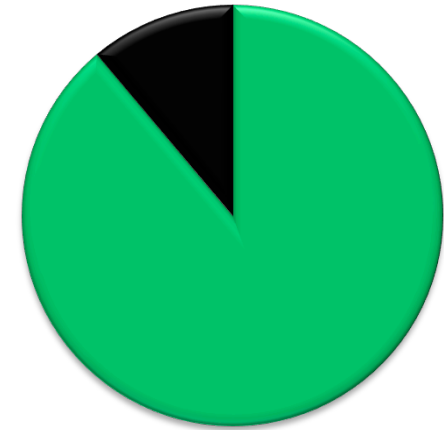
DT

MRI

UL

Grönt = consensus
Svart = olika åsikter

Tack för uppmärksamheten

Sven,Richter

@ssm.se